

Ekerö kommuns Barn-och elevhälsoplan

BUN19/86

2020-03-03

Innehållsförteckning

1. Bakgrund.....	3
2. Inledning.....	3
2.1 Varför behövs en barn- och elevhälsoplan?.....	4
2.2 Mål.....	4
3. Barn och elevhälsans organisation.....	5
3.1 Central nivå.....	5
3.2 Lokal nivå.....	5
4. Barn-och elevhälsoarbetets uppdrag.....	6
4.1 Generellt riktat arbete.....	6
4.1.1 Främjande och förebyggande insatser.....	7
4.1.1.1 Värdegrundsarbete.....	7
4.1.1.2 Tillgänglighet och delaktighet.....	7
4.1.1.3 Förhållningssätt och bemötande.....	8
4.2 Individuellt riktat arbete.....	8
4.2.1 Åtgärdande insatser.....	8
4.2.1.1 Stöd och anpassningar.....	8
4.2.1.2 Extra anpassningar.....	9
4.2.1.3 Särskilt stöd i förskolan.....	9
4.2.1.4 Särskilt stöd i skolan.....	9
4.2.1.5 Tilläggsbelopp.....	10
4.2.1.6 Kommungemensamma grupper.....	10
4.2.1.7 Centrum för nyanlända (CFN).....	11
5. Skolplikt och rätt till utbildning.....	11
6. Andra skolformer.....	11
6.1 Grundsärskolan	11
6.2 Specialskolan	12
7. Riktlinjer för övergångar och mottagande inom och mellan skolformer.....	12
8. Anmälningsskyldighet enligt socialtjänstlagen.....	13
9. Systematiskt kvalitetsarbete.....	13
Bilaga 1.....	14
Bilaga 2.....	15
Bilaga 3.....	16

1. Bakgrund

Under vårterminen 2019 fick en arbetsgrupp inom Centrala elevhälsan i uppdrag av Barn-och utbildningsnämnden (BUN) att ta fram en övergripande barn-och elevhälsoplan.

Skollagen 2010:800 kräver en samlad elevhälsa, vilket innebär tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens. Elevhälsan ska bidra till goda lärmiljöer med syfte att främja lärande, utveckling och hälsa. I skollagen framgår tydligt att elevhälsans uppdrag är att stödja elevernas utveckling mot målen.

Det är viktigt att läroplanens värdegrund genomsyrar såväl skolans som elevhälsans arbete. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värden samhället vilar på (Lgr 11).

Barnperspektivet ska ligga till grund för och bli synligt genom barn-och elevers delaktighet. Denna plan har barnsäkrats enligt Barnkonventionen.

Planens uppbyggnad följer i huvudsak den vägledning för elevhälsan som Socialstyrelsen och Skolverket gav ut 2016, med undantag för att vi har lyft in det främjande, förebyggande och åtgärdande insatserna under rubriken "Barn- och elevhälsoarbetets uppdrag".

2. Inledning

Barn- och elevhälsoplanen gäller för barn- och elevhälsoarbetet i samtliga skolformer inom barn-och utbildningsförvaltningen i Ekerö kommun.

Den övergripande barn- och elevhälsoplanen har som uppgift att skapa en kommungemensam plattform i barn- och elevhälsoarbetet, där en samsyn på barn-och elevhälsa genomsyrar verksamheterna från förskolan till och med gymnasiet.

Denna övergripande plan ska ge vägledning i barn- och elevhälsoarbetet på både central och enhetsnivå i kommunens verksamheter. Planen ska hjälpa rektorer och personal i det lokala barn- och elevhälsoarbetet och bidra till att ett systematiskt tillvägagångssätt används genom att uppmärksamma, utreda, utarbeta, genomföra, följa upp och utvärdera barn- och elevhälsans praktik i en ständigt pågående process.

Med stöd av de skrivningar som finns i den övergripande barn- och elevhälsoplanen ska alla förskolor och skolor skriva sina egna lokala planer för barn- respektive elevhälsa. Dessa planer ska revideras årligen som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. I vårt arbete ska vi alltid ha barnets bästa i blickpunkten.

En viktig förutsättning är att samverkan sker inom barn-och elevhälsan och mellan barn-och elevhälsan, lärare och övrig personal.

Vår barn- och elevsyn utgår från att barn gör rätt om de kan. Barns och elevers röster och åsikter ska bli hörda och respekterade i frågor gällande deras utveckling, hälsa och lärande. De ska vara delaktiga i lösningar för att främja den tillgängliga lärmiljön.

Eftersom den enskilt viktigaste skyddsfaktorn ur ett barn- och elevperspektiv är en framgångsrik förskoletid och skolgång, strävar Ekerö kommun efter att barn och elever i kommunen ska ha tillgängliga lärmiljöer som främjar detta.

2.1 Varför behövs en barn- och elevhälsoplan?

God hälsa, trygghet och trivsel är en förutsättning för barns och elevers lärande och kunskapsutveckling. Samtidigt är framgångsrikt lärande och god kunskapsutveckling viktiga förutsättningar för god hälsa, trygghet och trivsel. För att barn och elever ska få möjlighet att befinna sig i denna "goda spiral" behöver barn- och elevhälsoarbetet i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande, men också åtgärdande och behandlande på såväl organisations-, grupp- och individnivå. Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet nämns ofta i samma mening och kan därför vara svåra att skilja åt. Samtidigt som det är av stor vikt att utgå från dessa båda perspektiv behöver skillnaden tydliggöras mellan det förebyggande arbetet, som tar avstamp utifrån ett patogent perspektiv och det hälsofrämjande arbetet som utgår från det salutogena perspektivet (begreppsbeskrivning se bilaga 2). Det patogena perspektivet innebär att man tidigt uppmärksammar hinder och svårigheter för att finna lösningar på dessa. Det salutogena perspektivet handlar om att i det pedagogiska arbetet bygga vidare på och stärka friskfaktorerna och det som fungerar, samt få en riktning mot det vi vill ska bli möjligt.

Det betyder att det dagliga barn- och elevhälsoarbetet utgår från ett salutogent och relationellt förhållningssätt, vilket bygger på en stark tilltro till att alla barn och elever kan lära sig, utvecklas efter sin förmåga och nå de mål som finns för utbildningen inom förskola och skola.

Syftet är att:

- säkerställa att barn och elever får en likvärdig barn- och elevhälsa av god kvalitet
- skapa förutsättningar för gemensam syn på och inriktning av barn- och elevhälsa i alla förskolor och skolor i Ekerö kommun
- vara ett stöd för rektor och personal i arbetet med den lokala barn- och elevhälsoplanen, där det beskrivs vad man avser att göra och på vilket sätt.
- vara ett stöd för rektor i det systematiska kvalitetsarbetet gällande barn- och elevhälsan.

2.2 Mål

Målet är att:

- Alla förskolor och skolor i kommunen arbetar enligt den övergripande barn- och elevhälsoplanen och utgår från denna i upprättande av den lokala barn- och elevhälsoplanen.

3. Barn och elevhälsans organisation

3.1 Central nivå

Ekerö har en centralt organiserad barn- och elevhälsa, Centrala elevhälsan, som är en del av Barn- och utbildningsförvaltningen (BUF).

Centrala elevhälsan består av:

- familjepedagoger vid öppna förskolan
- förskoleteamet – tal- och specialpedagoger samt förskolepsykolog
- IT-pedagog
- skolpsykologer
- skolkuratorer
- skolsköterskor
- skolläkare
- specialpedagoger skola
- CPS-teamet

Utöver yrkesspecifik personal finns även administrativ personal, bestående av verksamhetschef, biträdande verksamhetschef, resurssamordnare samt intendent.

Centrala Elevhälsan har ett kommunövergripande uppdrag att driva och utveckla barn och elevhälsoproblem samt att arbeta för att skapa likvärdighet i kommunens förskolor och skolor. Detta uppdrag innebär främst att stödja förskolor och skolor i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet genom att skapa goda lärmiljöer som främjar barns och elevers lärande, utveckling och hälsa. Målet för barn- och elevhälsans insatser är att i samarbete med rektor och pedagogisk personal verka för att undanröja hinder för barns och elevers hälsa, utveckling och lärande. Detta arbete sker alltid i tre nivåer; organisation, grupp och individ.

[Länk till de olika uppdragsbeskrivningarna inom Centrala elevhälsan](#)

3.2 Lokal nivå

Barnhälsa omfattar medicinska och psykosociala insatser från Barnhälsovården (BHV) och socialtjänsten som tillsammans har ansvar för barns hälsa i åldrarna 0–6 år. Ett samarbete ska finnas mellan BHV och förskolan. Utbildningen i förskolan ska främja barns utveckling, hälsa och välbefinnande. Enligt skollagen har varje barn rätt att få det stöd som behövs för att kunna utvecklas och lära på bästa sätt.

Förskolan har ansvar att ge det stöd som ett barns speciella behov kräver. Det är rektorn vid förskolan som ansvarar för att barnet ges sådant stöd. Vid behov kan rektor och personal kontakta Centrala elevhälsan som genom förskoleteamet erbjuder specialpedagogiska, talpedagogiska och psykologiska insatser som stöd till förskolornas verksamheter.

I alla skolor och skolformer finns ett elevhälsoteam med psykolog, skolsköterska, kurator och specialpedagogisk kompetens. Det är rektor som ansvarar för elevhälsoarbetet på sin enhet

och att det finns förutsättningar för ett nära samarbete mellan elevhälsans professioner och övrig skolpersonal. Kvaliteten på barn- och elevhälsoarbetet är beroende av hur vi organiserar arbetet. Samverkan behövs för att skolans arbets- och lärandemiljöer ska kunna utvecklas på ett enhetligt och heltäckande sätt.

Rektor ansvarar för att det finns en tydlig organisation och struktur för hur den lokala elevhälsan arbetar på varje enhet, detta ska beskrivas i den lokala elevhälsoplanen på individ-, grupp- och organisationsnivå. Rektor ansvarar också för att de obligatoriska nationella avstämningarna görs, analyseras och följs upp för rätt riktade insatser. Detta är en förutsättning för att uppmärksamma de faktorer som bidrar till lärande och utveckling.

Rektors uppgifter får bara utföras av den som är rektor, om rektor inte har överlåtit på någon annan att utföra uppgifterna. Rektor får bara delegera till en anställd eller en av huvudmannen anlitad uppdragstagare som har tillräcklig kompetens och erfarenhet. Rektor måste avväga till vem delegation kan ske och på vilken nivå beslutanderätten ska ligga. Även om rektor har delegerat vissa beslut, har rektor kvar sitt yttersta ansvar för verksamheten och för de beslut som fattas.

Det finns dock uppgifter som rektor inte kan delegera enligt skollagen 2010:800 (3 kap. 9 och 11, 12 §§, 5 kap. 14, 17, 19, 22 §§ 7 kap.18,19 §) och skolförordningen 2011:185 (3 kap. 5 §, 4 kap. 5 §, 6 kap. 16 §, 9 kap. 9 §, 10 kap 4 §)

[Länk till skollagen](#)

[Länk till skolförordningen](#)

Grundläggande för elevhälsoarbete är det som sker i det vardagliga mötet mellan elever, pedagoger, elevhälsoteam och vårdnadshavare. Elevhälsoarbetet ingår i skolans uppdrag och ska genomsyra hela lärmiljön och arbetet med alla elever. Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen samverka för att göra skolan till en god miljö för lärande och utveckling.

4. Barn-och elevhälsoarbetets uppdrag

Här följer en sammanfattning av barn-och elevhälsans uppdrag och inriktning i Ekerö kommun.

4.1 Generellt riktat arbete

Det ingår i barn-och elevhälsans generellt riktade arbete att:

- främja barn och elevers lärande, utveckling och hälsa
- förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter
- bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa
- verka förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning

Barn- och elevhälsan i Ekerö kommun samverkar vid behov med externa aktörer, till exempel landsting, socialtjänst och polis vid behov.

4.1.1 Främjande och förebyggande insatser

4.1.1.1 Värdegrundsarbete

Värdegrundsarbetet i förskolan och skolan ska vara regelbundet återkommande och utgöra grunden i verksamheten. Samtliga av Ekerö kommuns förskolor och skolor bedriver ett målinriktat arbete för att främja alla barn och elevers rättigheter och möjligheter till lärande och välmående, där trygghet, arbetsro och respekt för varandra är tre viktiga delar. Huvudbetoningen ligger på det främjande och förebyggande arbetet som riktar sig till alla barn och elever och i förlängningen minskar behovet av åtgärdande insatser. Ett kontinuerligt värdegrundsarbete genomförs och rektor ansvarar för att en plan mot kränkande behandling och diskriminering upprättas och utvärderas en gång per år på förskolor och skolor.

Kränkande behandling är ett samlingsbegrepp för alla typer av handlingar som kränker en människas värdighet. Trakasserier och diskriminering är två olika typer av kränkningar. Trakasserier är när någon blir kränkt utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna eller blir utsatt för sexuella trakasserier.

Diskriminering är när någon med en formell maktposition, i skolan till exempel en lärare, missgynnar eller behandlar en elev sämre än andra och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (*kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder*). Det betyder att två elever inte kan diskriminera varandra. All kränkande behandling rapporteras skyndsamt i DF-respons.

Stödmaterial för förskola och skola finns på Diskrimineringsombudsmannens hemsida.

[Länk till DO](#)

4.1.1.2 Tillgänglighet och delaktighet

Oavsett funktionsförmåga ska alla barn och elever kunna delta och utbildningen ska tillgängliggöras inom förskola och skola. En tillgänglig utbildning handlar om möte mellan lärmiljö och individ samt alla barns och elevers rätt till utveckling, lek och lärande. För att skapa en tillgänglig lärmiljö behöver vi beakta barns och elevers olika förutsättningar och behov i den sociala, pedagogiska och fysiska miljön. Dessa tre delar har alla lika stora betydelser i arbetet att skapa tillgänglighet.

Delaktighet innebär att vara inkluderad i ett sammanhang och innefattar sex aspekter: tillhörighet, tillgänglighet, samhandling, erkännande, engagemang, och autonomi. Dessa aspekter påverkar varandra och kan påvisa vilka möjligheter vi skapar för barn och elever att bli delaktiga eller ej.

Det är avgörande för barns och elevers måluppfyllelse att de får inflytande och ansvar över utbildningen, såväl innehåll som arbetssätt.

SPSM: s värderingsverktyg för en tillgänglig utbildning, DATE, finns att ladda ner gratis.

[Ladda ned DATE här](#)

4.1.1.3 Förhållningsätt och bemötande

Ekerö kommuns förskolor och skolors personal utgår från ett relationellt och salutogent perspektiv. Det är i det ömsesidiga mötet mellan barn/elev och pedagog som ett verkligt lärande kan ta form utifrån elevers styrkor och förmågor. Utveckling av lärmiljöer ska ske på tre nivåer; organisation-, grupp- och individnivå för att främja och undanröja hinder för varje barns och elevs lärande, utveckling och hälsa.

Förskolans och skolans miljö och pedagogiska metoder ska anpassas utifrån de olikheter som finns bland barn och elever i verksamheten. En definition av inkludering kan vara att alla barn och elever ska ges samma rättigheter och tillgång till likvärdig utbildning. Olikheter ses som en tillgång vilken berikar verksamheten.

Centrala elevhälsan har sedan 2015 haft uppdraget att implementera Collaborative and proactive solutions (CPS) i kommunens förskolor och skolor. CPS grundsyn att "barn gör rätt om de kan" ligger till grund för Ekerö kommuns gemensamma förhållningsätt, barn och elevsyn. Ett problemskapande beteende uppstår då omgivningen ställer krav som överstiger barnets/elevens förmåga och kognitiva färdigheter. För att skapa de bästa förutsättningarna för barnet/eleven att lyckas behöver vi skapa en god relation till barnet/eleven och tillsammans samarbeta för att utveckla strategier att träna de färdigheter som saknas.

4.2 Individuellt riktat arbete

Det ingår i barn-och elevhälsans individuellt riktade arbete att bidra till att varje enskilt barn eller elev ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Det görs genom att:

- ge eleverna ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling
- undanröja hinder för lärande, utveckling och hälsa
- uppmärksamma och på rektorns uppdrag utreda orsaker till elevs svårighet att nå målen
- uppmärksamma och utreda orsaker till ohälsa
- bidra med anpassning och åtgärder för varje enskilt barn och elev i behov av särskilt stöd.
- ge de elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås den ledning och stimulans de behöver.

4.2.1 Åtgärdande insatser

4.2.1.1 Stöd och anpassningar

Alla barn och elever har rätt till ledning och stimulans i förskola och skola för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling utifrån sina förutsättningar. För vissa barn och elever kan det innebära extra anpassningar eller särskilt stöd.

- Förskolan ska ge de barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans extra anpassningar och särskilt stöd utifrån de behov och förutsättningar som barnet har.

- Extra anpassningar och särskilt stöd ska skolan ge de elever som har svårt att uppfylla kunskapskraven.

4.2.1.2 Extra anpassningar

Extra anpassningar är en mindre ingripande stödinsats som pedagogerna i de allra flesta fall genomför inom ramen för den ordinarie verksamheten och undervisningen. Det måste inte fattas något formellt beslut om denna stödinsats. Bestämmelserna om extra anpassningar gäller för barn och elever i alla skolformer samt för fritidshemmet. Extra anpassningar är en stödinsats på individnivå. För att lägga de extra anpassningarna på rätt nivå är kartläggningen en självklar del där elevhälsans olika kompetenser ska bidra. I Ekerö Kommun ska extra anpassningar dokumenteras i DF respons, ett verktyg för elevdokumentation, där arbetsgången kring stödinsatser samt tidigare insatser synliggörs. Ett utvecklingsarbete pågår där DF respons ska användas och omfatta även förskolans verksamheter inom en snar framtid.

4.2.1.3 Särskilt stöd i förskolan

Då ett barns situation inte fungerar och kartläggningar visar på att behov av särskilt stöd finns ska personalen i förskolan utforma en handlingsplan med insatser för att stödja barnet. Vårdnadshavare, och om möjligt barnet, ska involveras i detta arbete. Handlingsplanerna är ett underlag för utvärdering av förskolans insatser utifrån organisation, grupp och individnivå och revideras vid behov. Handlingsplanerna ska förnyas tillsammans med vårdnadshavarna en gång per termin.

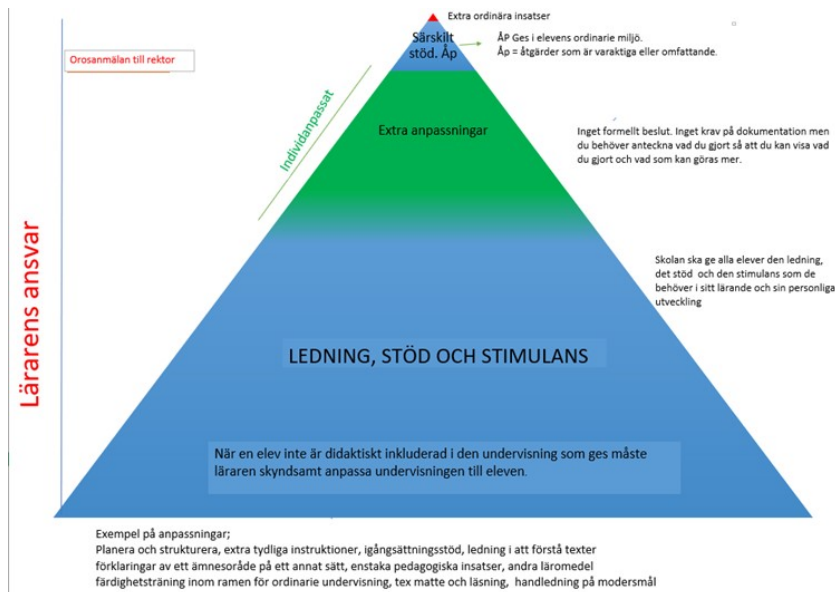
4.2.1.4 Särskilt stöd i skolan

Särskilt stöd skiljer sig från extra anpassningar genom att insatserna är av mer omfattande karaktär och pågår ofta under längre tid. Om det finns skäl att anta att extra anpassningar och intensifierade sådana, inte kommer att räcka för att eleven ska nå kunskapsmålen, ska orsaken till elevens svårigheter utredas av rektor. Utredning om särskilt stöd ska göras skyndsamt. I utredningen ska såväl elev som vårdnadshavare göras delaktiga. Elevhälsans olika kompetenser ska tillvaratas och en pedagogisk bedömning i samverkan med specialpedagogisk kompetens ska göras.

När det gäller särskilt stöd ska rektor fatta beslut om att ett åtgärdsprogram ska upprättas. Elev och vårdnadshavare ska vara delaktiga. Utredning särskilt stöd och eventuellt åtgärdsprogram dokumenteras i DF-respons. Utformningen av det särskilda stödet ska utgå ifrån elevens behov.

Rektor kan delegera uppdraget att göra en utredning och upprätta åtgärdsprogram till någon annan i personalen på skolenheten.

Länk till flödesschema för elevhälsans rutiner för elever i behov av utökade insatser. Länkar handlingsplaner; Handlingsplan hög teoretisk begåvning, Handlingsplan svag teoretisk begåvning, Handlingsplan kognitiva svårigheter

4.2.1.5 Tilläggsbelopp

För barn och elever i behov av extraordinära stödinsatser kan rektor söka extra resurser, även kallat tilläggsbelopp, vilka ska vara utformade utifrån barnets/elevens individuella behov.

Ansökningsförfarande och blanketter finns på EkNet under Centrala elevhälsans sida och länken Tilläggsbelopp.

[Länk till Resursteamets sida på Eknet](#)

4.2.1.6 Kommungemensamma grupper

För barn och elever i stort behov av särskilt stöd i större omfattning finns möjlighet att ingå i en av fyra kommungemensamma grupper.

Inom förskolans verksamhet finns två särskilda grupper, Ekudden och Skå. I de fall där de anpassningar som genomförts inte är tillräckliga för barnet och ett särskilt behov av stöd fortsatt finns, kan en placering i våra särskilda grupper inom förskolan vara aktuell. Eventuell placering föregås av pedagogisk kartläggning och handlingsplan.

Inom grundskolan finns ett språkspår och ett autismspår. Autismspåret är delat mellan två skolor, Ekebyhovskolan, där elever i åk F-6 går och Tappströmsskolan för elever i åk 7–9. Språkspåret finns på Närlundaskolan. Där finns plats för elever i åk F-6. Till språkspåret och autismspåret söker elevens rektor i samförstånd med vårdnadshavare på en särskild blankett. Eventuell placering föregås av pedagogisk utredning och bedömning samt åtgärdsprogram.

Ansökningsförfarande och blanketter finns på EkNet under Centrala elevhälsans sida och länkarna A-spår och Språkspår.

[Länk till Centrala barn-och elevhälsans sida på Eknet](#)

Länk till skolornas hemsidor för information om A-spår och språkspår:

[A-spår åk F-6](#)

A-spår åk 7–9 (information kommer inom kort)

[Språkspår F-6](#)

4.2.1.7 Centrum för nyanlända (CFN)

Ekerö kommun har som rutin att ta emot och kartlägga nyanlända barn och elever vid Centrum för nyanlända, för att säkerställa rätt förskole- eller skolplacering.

[Länk till Ekerö kommuns hemsida Centrum för nyanlända barn och elever](#)

[Länk till Centrum för nyanlända barn och elever på EkNet](#)

5. Skolplikt och rätt till utbildning

Skolplikt gäller från förskoleklass till och med årskurs 9.

Att vara i skolan och delta i undervisningen är en förutsättning för att kunna nå målen för utbildningen. Att få behörighet till gymnasieskolan ökar möjligheterna till vidareutbildning, arbete och annan delaktighet i samhället. En elev med skolfrånvaro riskerar att missa delar av utbildningen vilket på sikt kan leda till en ökad risk för utanförskap. Ekerö kommuns skolor ska arbeta aktivt för att främja elevers närvaro och förebygga frånvaro. All frånvaro ska rapporteras i Infomentor varje lektion. Mentor ansvarar för att ha en överblick över sina elevers närvaro och frånvaro. Vid upprepad eller längre frånvaro ska lärare anmäla oro för frånvaro till skolans elevhälsoteam genom DF-respons och tillsammans med elev, vårdnadshavare och representant för elevhälsoteamet utreda orsakerna till frånvaron. Det är rektors ansvar att frånvaro uppmärksammas tidigt, att orsakerna utreds och att eleven erbjuds stöd för att öka sin närvaro och kunna ta del av utbildningen. Rektor ansvarar för att det finns rutiner på skolan för att följa upp frånvaron på skolan varje månad.

[Här finns länk till nedladdning av kommunens gemensamma rutin för närvarohantering](#)

6. Andra skolformer

6.1 Grundsärskolan

Barn med intellektuell funktionsnedsättning har rätt till att läsa enligt grundsärskolans läroplan och delta i grundsärskolans verksamhet. För rätt till mottagande i grundsärskolan behöver utredning genomföras. Utredningen består av en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning som fastställer att eleven har en intellektuell funktionsnedsättning. I grundsärskolan finns ingen förskoleklass. Många barn börjar därför

först i förskoleklass inom grundskolan. Kommunen kan göra bedömningen att en sexåring som tillhör grundsärskolans målgrupp har särskilda skäl för att få skolplikten uppskjuten ett år. Om skolplikten skjuts upp ska barnet istället erbjudas att gå i förskola. Det är vårdnadshavarna som ansöker om uppskjuten skolplikt till grundsärskolans rektor. Ekerö kommuns särskola ligger i Ekebyhovsskolan. Där går elever i åk 1–9.

[Länk till rutin inför mottagande i grundsärskolan](#)

[Länk till Ekebyhovs grundsärskolas hemsida](#)

6.2 Specialskolan

Det är specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som fattar beslut om ett barn ska tas emot i specialskolan. Beslutet ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Kriterierna för vilka elever som tas emot i specialskolan hittar du under rubriken "Vem kan söka?" på respektive målgrupps sida:

- Elever som är döva eller har hörselnedsättning
- Elever som är döva eller har hörselnedsättning i kombination med utvecklingsstörning
- Elever med medfödd eller tidigt förvärvad dövblindhet
- Elever med grav språkstörning
- Elever med synnedsättning och ytterligare funktionsnedsättning

[Länk till specialskolorna SPSM](#)

7. Riktlinjer för övergångar och mottagande inom och mellan skolformer

Det är varje rektors ansvar att se till att rutiner för övergångar inom och mellan olika skolformer upprättas och att en arbetsgång för övergångar är känd och används. Övergångar innebär att den avlämnande verksamheten ger relevant information till den nya mottagande verksamheten samt att mottagande verksamhet tar emot och använder sig av informationen.

Skollagen 3 kap. 12 j § *När en elev i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan övergår från skolformen till en annan av de angivna skolformerna ska den skolenhet som eleven lämnar, utöver vad som följer av 4 b §, till den mottagande skolenheten överlämna sådana uppgifter om eleven som behövs för att underlätta övergången för eleven... Lag (2018:1098).*

[Länk till rutiner vid övergång förskola-förskoleklass](#)

[Länk till Skolverkets stödmaterial; "Övergångar inom och mellan skolor och skolformer"](#)

8. Anmälningsskyldighet enligt socialtjänstlagen

Alla som arbetar inom förskola och skola är skyldiga att anmäla till socialtjänsten om det finns misstanke om att ett barn upp till 18 år far illa eller riskerar att fara illa. För barnet som drabbas kan det vara livsavgörande att dessa personer tar sin anmälningsskyldighet på största allvar och fullföljer den. Det innebär att man har ett personligt ansvar för att göra en anmälan. Den som är anmälningsskyldig är också skyldig att lämna uppgifter som kan vara av betydelse för socialtjänstens utredning av ett barns behov av skydd och stöd. Det är rektors ansvar att tydliga rutiner för hur ett anmälningsförfarande går till ska finnas på alla enheter inom förskola och skola och framgå i den lokala barn och elevhälsoplanen.

[Länk till socialtjänstens anmälningsblankett](#)

9. Systematiskt kvalitetsarbete

Att kontinuerligt och systematiskt följa upp barn- och elevhälsans arbete är ett led i att ständigt utveckla förskole- och skolverksamheten. För barn- och elevhälsan innebär det att följa upp och utvärdera hur dess arbetsinsatser skapar förutsättningar för barn och elever att uppfylla både förskolans och skolans kunskaps och värdegrundsmål. Kvalitetsarbete kan också innebära att man inom elevhälsan konkretiserar de olika professionernas ansvarsområde, till exempel rutiner och kompetensutveckling.

Bilagor

Bilaga 1

Regelverk

Barn - och Elevhälsoplanen utgår från följande lagar och förordningar:

Skollagen

Socialtjänstlagen

Patientsäkerhetslagen

Hälsa- och sjukvårdslagen

Barnkonventionen

Salamancadeklarationen

Aktuella läroplaner/styrdokument

Kommunala planer, policydokument och kvalitetskrav

Bilaga 2

Klargörande av begrepp

Barnhälsa omfattar medicinska och psykosociala insatser från Barnhälsovården (BHV) och socialtjänsten som tillsammans har ansvar för barns hälsa i åldrarna 0–6 år i samverkan med förskolornas verksamheter. Centrala elevhälsan, genom förskoleteamet, erbjuder specialpedagogiska, talpedagogiska och psykologiska insatser som stöd till förskolornas verksamheter. Utbildningen i förskolan ska främja barns utveckling, hälsa och välbefinnande. Enligt skollagen har varje barn rätt att få det stöd som behövs för att kunna utvecklas och lära på bästa sätt.

Elevhälsan ska omfatta specialpedagogiska, medicinska, psykosociala, och psykologiska insatser och ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan ska tillsammans med skollledning och skolans övriga personal arbeta för att upptäcka och undanröja hinder för elevers lärande och utveckling.

Elevhälsoarbete är det hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbete som äger rum i skolan på organisations-, grupp- och individnivå. Ansvarig för detta arbete är rektor tillsammans med all personal.

Skyddsfaktorer eller **friskfaktorer** är faktorer som ökar barnets/elevens motståndskraft mot olika belastningar eller minskar effekten av riskfaktorer.

Riskfaktorer är förhållanden som ökar risken för att barn och elever ska hamna i svårigheter. En riskfaktor behöver inte vara själva orsaken till problemen, utan kan vara något som ökar faran för en negativ utveckling.

Hälsofrämjande arbete bygger på kunskap om hur barn och elever utvecklas, mår bra och fortsätter att vara friska och tar då hänsyn till faktorer som bidrar till och bevarar hälsa. Fokus i detta arbete är att skapa och vidmakthålla stödjande miljöer och att ge organisatoriska förutsättningar för barns och elevers möjligheter till utveckling och lärande. Det handlar om att skapa en trygg miljö för alla barn och elever där man kan mötas i ömsesidig dialog och respekt för varandra och där elevernas möjlighet till delaktighet och tilltro till sin egen förmåga stärks.

Det hälsofrämjande arbetet kan vara inriktat på organisation, grupp eller individ.

Förebyggande arbete handlar om att motverka ohälsa. Detta sker genom att stärka skyddsfaktorerna och att avstyra eller minska riskfaktorernas inflytande. Utgångspunkten för de förebyggande insatserna är kunskap om vad som orsakar ohälsa och/eller svårigheter med att nå utbildningens mål.

Riskfaktorer kan till exempel vara låga förväntningar från vuxna, bristande struktur i organisationen, dåliga kamratrelationer, stress, konflikter i familjen. Om det förebyggande arbetet ska bli effektivt måste det finnas en gedigen kunskap om hur man arbetar med skyddsfaktorer istället för att lägga tyngdpunkten på det som inte fungerar.

Åtgärdande arbete är de insatser man gör för att hantera situationer och problem som uppkommit inom en organisation, en grupp eller hos en individ. Ett åtgärdande arbete som utförs på individnivå ska ha fokus på hur verksamheten kan röja undan hinder för individens utveckling och lärande.

Bilaga 3

Barn-och elevhälsa enligt skollagen

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Kap. 2 §25 Skollagen 2010:800)

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska rektorn se till att barnet ges sådant stöd. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna. (Kap 8 §9 Skollagen 2018:1303)